

# DE MARKT VOOR VARKENSVLEES IN DE EG

ir. Gé Backus, PV  
Hein Koenraad, stagiaire AHS Den Bosch

**Het blijkt niet mogelijk om met het door ons ontwikkelde voorspellingsmodel het verloop van de varkensprijzen op korte termijn goed te voorspellen. Een aantal belangrijke prijsbepalende factoren blijft onzeker.**

## Inleiding

In de varkenssector speelt het marktmechanisme van vraag en aanbod een belangrijke rol. De EG-marktordening voor varkensvlees is minder zwaar dan die voor andere produkten zoals graan, melk en suiker. Via importheffingen en exportrestituties wordt de EG-markt afgeschermd van de wereldmarkt. Deze ondersteuning moet de hogere voerkosten, als gevolg van het EG-graanbeleid, compenseren. De zelfvoorzieningsgraad voor varkensvlees in de EG is 102%. Er is dus sprake van een overschot. Binnen de EG zijn er echter grote verschillen. In Denemarken en Nederland is er een overschot, terwijl Frankrijk, Italië en de Bondsrepubliek Duitsland importeurs zijn. Door deze overschotten en tekorten is er een Europese

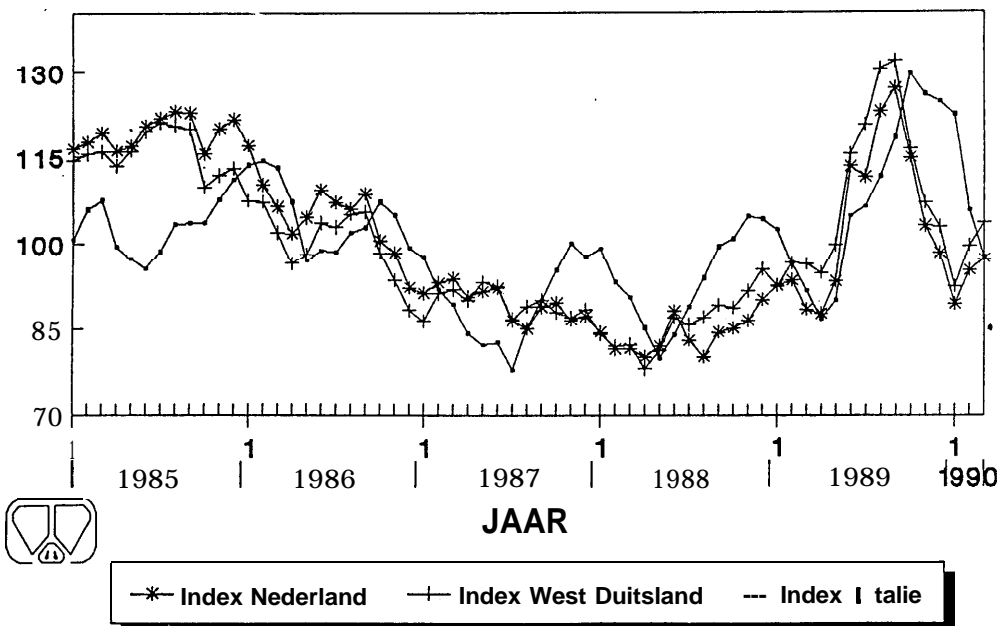
markt voor varkensvlees. De prijs komt tot stand door het marktmechanisme van vraag en aanbod, alsmede door het EG markt- en prijsbeleid.

Onderzocht is hoe de prijs van varkensvlees zich in de EG-lidstaten ontwikkelt en of deze op korte termijn te voorspellen is.

## Analyse prijsverloop

In figuur 1 is door indexen het prijsverloop van Nederland vergeleken met dat van West-Duitsland en Italië. In figuur 2 gebeurt dat met Frankrijk en Denemarken. De gebruikte prijzen zijn gebaseerd op de actuele referentiekwaliteit in de EG, officieel klasse 1 (in Nederland, Frankrijk en West-Duitsland gelijk aan klasse U, en in Italië gelijk aan klasse 2).

Figuur 1:



In de periode 1985 tot en met 1990 blijken twee landen een afwijkend patroon te hebben.

In Denemarken is het verloop iets vlakker dan in andere landen. Er is sprake van een relatief stabiele prijs in Denemarken. Het verloop (de plaats van de pieken en dalen) komt wel overeen. Opgemerkt moet worden dat Denemarken een enigszins afwijkende markt kent, omdat het slachtgewicht afwijkt (baconvarkens met een lager slachtgewicht).

In Italië fluctueren de prijzen daarentegen sterker dan in de andere landen. Daarnaast is het verloop van momenten van dalende en stijgende prijzen anders. In Italië wordt het prijsverloop door een sterk seizoenspatroon gekenmerkt.

In de overige landen (Frankrijk, Nederland en West-Duitsland) is het verloop, op wat kleine afwijkingen na, gelijk.

Naast de al genoemde verschillen tussen de 5 landen is het ook interessant om te kijken naar de ontwikkeling in de tijd. Het blijkt dat in de meeste landen, waaronder ook Nederland, de prijzen tussen opeenvolgende maanden gemiddeld met 10 à 11 cent veranderen. In de afgelopen 5 jaar was dit respectievelijk 8,25; 14,1; 6,9; 8,9 en 24,4 cent voor 1985, 1986, 1987, 1988 en 1989. Alleen het laatste jaar waren de fluctuaties duidelijk groter.

Over het algemeen lijkt het prijsverloop in de verschillende landen echter sterk op elkaar.

### Voorspellingsmodel

Op basis van de analyse van het prijsverloop van varkensvlees is geprobeerd een voorspellingsmodel te maken voor de prijs van varkensvlees op korte termijn.

Het seizoenspatroon heeft volgens het model de grootste invloed op het verloop van de varkensprijzen. Verder bleek dat alleen nog de historische kostprijs (44 weken terug, op moment van insemineren) en de CBS-dekkingen steekproef een beetje invloed op het prijsverloop hebben.

De mate waarin het model het prijsverloop van varkensvlees op korte termijn bepaalt, bleek over de periode 1983-30 juni 1990 laag te zijn. Een aantal belangrijke prijsbepalende factoren is echter ook niet te voorspellen. Denk bijvoorbeeld maar aan het uitbreken van varkenspest in een EG-land. Het grootste deel van het verband tussen het model en het werkelijke prijsverloop wordt verklaard door het seizoenspatroon en daarnaast door het aantal dekkingen en de kostprijsonwikkeling.

### Slot

Een voorspellingsmodel, dat het verloop van de varkensprijzen op korte termijn voor 100% voorspelt, is niet te maken. Met het gemaakte model bleek de voorspellingsgraad laag te zijn. Er zijn andere dan de genoemde factoren die van invloed zijn op de varkensvleesprijs op korte termijn.

Figuur 2:

